

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Νοεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 213

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4744

Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώ-
πης για τα αδικήματα που αφορούν πολιτιστικά αγα-
θά και διατάξεις εφαρμογής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει η παρ. 1 του άρ-
θρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση του Συμβουλίου της
Ευρώπης για τα αδικήματα που αφορούν πολιτιστικά αγα-
θά, που υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 19 Μαΐου 2017,
της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα
και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

**COUNCIL OF EUROPE CONVENTION
ON OFFENCES RELATING
TO CULTURAL PROPERTY**

**CONVENTION DU CONSEIL DE L'EUROPE
SUR LES INFRACTIONS VISANT
DES BIENS CULTURELS**

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories to this Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Being convinced that the diverse cultural property belonging to peoples constitutes a unique and important testimony of the culture and identity of such peoples, and forms their cultural heritage;

Concerned that offences related to cultural property are growing and that such offences, to an increasing extent, are leading to the destruction of the world's cultural heritage;

Considering that unlawfully excavated and illicitly exported or imported cultural property is increasingly being sold in many different ways, including through antique shops and auction houses, and over the internet;

Considering that organised crime is involved in the trafficking of cultural property;

Concerned that terrorist groups are involved in the deliberate destruction of cultural heritage and use the illicit trade of cultural property as a source of financing;

Convinced of the need for a new Council of Europe Convention on Offences relating to Cultural Property which sets out criminal sanctions in this regard and which will replace the European Convention on Offences relating to Cultural Property (ETS No. 119), opened for signature in Delphi on 23 June 1985;

Having regard to the European Cultural Convention (ETS No. 18, 1954), the European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage (ETS No. 66, 1969; ETS No. 143, revised in 1992), the Convention for the Protection of the Architectural Heritage of Europe (ETS No. 121, 1985) and the Council of Europe Framework Convention on the Value of Cultural Heritage for Society (CETS No. 199, 2005);

Having regard to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters (ETS No. 30, 1959) and the European Convention on Extradition (ETS No. 24, 1957);

Bearing in mind Resolution 2199 (2015) adopted by the Security Council of the United Nations at its 7379th meeting, on 12 February 2015, and in particular paragraphs 15, 16 and 17; Resolution 2253 (2015) adopted by the Security Council of the United Nations at its 7587th meeting, on 17 December 2015, and in particular paragraphs 14 and 15; Resolution 2322 (2016) adopted by the Security Council of the United Nations at its 7831st meeting, on 12 December 2016, and in particular paragraph 12; Resolution 2347 (2017) adopted by the Security Council of the United Nations at its 7907th meeting, on 24 March 2017;

Bearing in mind also the 1954 Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, its First Protocol of 1954 and Second Protocol of 1999; the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property and its Operational Guidelines adopted in 2015 by the third Meeting of States Parties; the 1972 UNESCO Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage; the 1995 UNIDROIT Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects; the 2000 United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the 2001 UNESCO Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage;

Also bearing in mind Resolution 2057 (2015) on cultural heritage in crisis and post-crisis situations, adopted by the Standing Committee of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on 22 May 2015;

Taking into consideration the International Guidelines for Crime Prevention and Criminal Justice Responses with Respect to Trafficking in Cultural Property and Other Related Offences, adopted by the General Assembly of the United Nations with its Resolution 69/196 of 18 December 2014;

Considering that the purpose of this Convention is to protect cultural property through the prevention of and the fight against criminal offences relating to cultural property;

Recognising that, to efficiently combat cultural property crimes, close international co-operation between Council of Europe member States and non-member States alike should be encouraged,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purpose, scope, use of terms

Article 1 – Purpose of the Convention

- 1 The purpose of this Convention is to:
 - a prevent and combat the destruction of, damage to, and trafficking of cultural property by providing for the criminalisation of certain acts;
 - b strengthen crime prevention and the criminal justice response to all criminal offences relating to cultural property;
 - c promote national and international co-operation in combating criminal offences relating to cultural property;and thereby protect cultural property.
- 2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a follow-up mechanism.

Article 2 – Scope and use of terms

- 1 This Convention applies to the prevention, investigation, and prosecution of the criminal offences referred to in this Convention relating to movable and immovable cultural property.

- 2 For the purposes of this Convention the term "cultural property" shall mean:
- a in respect of movable property, any object, situated on land or underwater or removed therefrom, which is, on religious or secular grounds, classified, defined or specifically designated by any Party to this Convention or to the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property, as being of importance for archaeology, prehistory, ethnology, history, literature, art or science, and which belongs to the following categories:
- (a) rare collections and specimens of fauna, flora, minerals and anatomy, and objects of palaeontological interest;
 - (b) property relating to history, including the history of science and technology and military and social history, to the life of national leaders, thinkers, scientists and artists and to events of national importance;
 - (c) products of archaeological excavations (including regular and clandestine) or of archaeological discoveries;
 - (d) elements of artistic or historical monuments or archaeological sites which have been dismembered;
 - (e) antiquities more than one hundred years old, such as inscriptions, coins and engraved seals;
 - (f) objects of ethnological interest;
 - (g) property of artistic interest, such as:
 - (i) pictures, paintings and drawings produced entirely by hand on any support and in any material (excluding industrial designs and manufactured articles decorated by hand);
 - (ii) original works of statuary art and sculpture in any material;
 - (iii) original engravings, prints and lithographs;
 - (iv) original artistic assemblages and montages in any material;
 - (h) rare manuscripts and incunabula, old books, documents and publications of special interest (historical, artistic, scientific, literary, etc.) singly or in collections;
 - (i) postage, revenue and similar stamps, singly or in collections;
 - (j) archives, including sound, photographic and cinematographic archives;
 - (k) articles of furniture more than one hundred years old and old musical instruments;
- b in respect of immovable property, any monument, group of buildings, site or structure of any other kind, whether situated on land or underwater, which is, on religious or secular grounds, defined or specifically designated by any Party to this Convention or by any Party to the 1970 UNESCO Convention as being of importance for archaeology, prehistory, ethnology, history, art or science or listed in accordance with Article 1 and Article 11 (paragraphs 2 or 4) of the 1972 UNESCO Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage.

Chapter II – Substantive criminal law

Article 3 – Theft and other forms of unlawful appropriation

Each Party shall ensure that the offence of theft and other forms of unlawful appropriation as set out in their domestic criminal law apply to movable cultural property.

Article 4 – Unlawful excavation and removal

- 1 Each Party shall ensure that the following conducts constitute a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally:
 - a the excavation on land or under water in order to find and remove cultural property without the authorisation required by the law of the State where the excavation took place;
 - b the removal and retention of movable cultural property excavated without the authorisation required by the law of the State where the excavation took place;
 - c the unlawful retention of movable cultural property excavated in compliance with the authorisation required by the law of the State where the excavation took place.
- 2 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right to provide for non-criminal sanctions, instead of criminal sanctions for the conduct described in paragraph 1 of this article.

Article 5 – Illegal importation

- 1 Each Party shall ensure that, when committed intentionally, the importation of movable cultural property, the importation of which is prohibited pursuant to its domestic law on the grounds that it has been:
 - a stolen in another State;
 - b excavated or retained under circumstances described in Article 4 of this Convention; or
 - c exported in violation of the law of the State that has classified, defined or specifically designated such cultural property in accordance with Article 2 of this Convention,constitutes a criminal offence under its domestic law where the offender knew that the cultural property had been stolen, excavated or exported in violation of the law of that other State.
- 2 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right to provide for non-criminal sanctions, instead of criminal sanctions for the conduct described in paragraph 1 of the present article.

Article 6 – Illegal exportation

- 1 Each Party shall ensure that the exportation of movable cultural property, if the exportation is prohibited or carried out without authorisation pursuant to its domestic law, constitutes a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally.
- 2 Each Party shall consider taking the necessary measures to apply paragraph 1 of the present article also in respect of movable cultural property that had been illegally imported.

Article 7 – Acquisition

- 1 Each Party shall ensure that the acquisition of movable cultural property that has been stolen in accordance with Article 3 of this Convention or has been excavated, imported or exported under circumstances described in Articles 4, 5 or 6 of this Convention constitutes a criminal offence under its domestic law where the person knows of such unlawful provenance.
- 2 Each Party shall consider taking the necessary measures to ensure that the conduct described in paragraph 1 of the present article constitutes a criminal offence also in the case of a person who should have known of the cultural property's unlawful provenance if he or she had exercised due care and attention in acquiring the cultural property.

Article 8 – Placing on the market

- 1 Each Party shall ensure that the placing on the market of movable cultural property that has been stolen in accordance with Article 3 of this Convention or has been excavated, imported or exported under circumstances described in Articles 4, 5 or 6 of this Convention constitutes a criminal offence under its domestic law where the person knows of such unlawful provenance.
- 2 Each Party shall consider taking the necessary measures to ensure that the conduct described in paragraph 1 of this article constitutes a criminal offence also in the case of a person who should have known of the cultural property's unlawful provenance if he or she had exercised due care and attention in placing the cultural property on the market.

Article 9 – Falsification of documents

Each Party shall ensure that the making of false documents and the act of tampering with documents relating to movable cultural property constitute criminal offences under its domestic law, where these actions are intended to present the property as having licit provenance.

Article 10 – Destruction and damage

- 1 Each Party shall ensure that the following conducts constitute a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally:
 - a the unlawful destruction or damaging of movable or immovable cultural property, regardless of the ownership of such property;
 - b the unlawful removal, in whole or in part, of any elements from movable or immovable cultural property, with a view to importing, exporting or placing on the market these elements under the circumstances described in Articles 5, 6 and 8 of this Convention.
- 2 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply paragraph 1 of the present article, or to apply it only in specific cases or conditions in cases where the cultural property has been destroyed or damaged by the owner of the cultural property or with the owner's consent.

Article 11 – Aiding or abetting and attempt

- 1 Each Party shall ensure that the intentional aiding or abetting the commission of a criminal offence referred to in this Convention also constitutes a criminal offence under its domestic law.

- 2 Each Party shall ensure that the intentional attempt to commit any of the criminal offences referred to in this Convention with the exception of those defined in Article 4, paragraph 1, sub-paragraph a and in Article 8 also constitutes a criminal offence under its domestic law.
- 3 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply, or to apply only in specific cases or conditions, the provision of paragraph 1 of the present article in respect of offences defined in Article 4, paragraph 1, sub-paragraph a.

Article 12 – Jurisdiction

- 1 Each Party shall take the necessary measures to establish jurisdiction over the criminal offences referred to in this Convention, when the offence is committed:
 - a in its territory;
 - b on board a ship flying the flag of that Party;
 - c on board an aircraft registered under the laws of that Party; or
 - d by one of its nationals.
- 2 Each Party shall take the necessary measures to establish jurisdiction over any criminal offence referred to in this Convention, when the alleged offender is present in its territory and cannot be extradited to another State, solely on the basis of his or her nationality.
- 3 Each State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply, or to apply only in specific cases or conditions, the jurisdiction rules laid down in paragraph 1, sub-paragraph d of the present article.
- 4 Where more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence in accordance with this Convention, the Parties concerned shall, where appropriate, consult each other with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.
- 5 Without prejudice to the general rules of international law, this Convention shall not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its domestic law.

Article 13 – Liability of legal persons

- 1 Each Party shall ensure that legal persons can be held liable for criminal offences referred to in this Convention, when committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within that legal person, based on:
 - a a power of representation of the legal person;
 - b an authority to take decisions on behalf of the legal person;
 - c an authority to exercise control within the legal person.
- 2 Apart from the cases provided for in paragraph 1 of the present article, each Party shall ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 of the present article has made possible the commission of a criminal offence referred to in this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

- 3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.
- 4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of a natural person who has committed the offence.

Article 14 – Sanctions and measures

- 1 Each Party shall ensure that the criminal offences referred to in this Convention, when committed by natural persons, are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions, which take into account the seriousness of the offence. These sanctions shall include, except for offences defined in Article 4, paragraph 1, sub-paragraph a and in Article 5, paragraph 1, sub-paragraphs b and c of this Convention, penalties involving deprivation of liberty that may give rise to extradition.
- 2 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 13 of this Convention are subject to effective, proportionate and dissuasive sanctions, which shall include criminal or non-criminal monetary sanctions, and could include other measures, such as:
 - a temporary or permanent disqualification from exercising commercial activity;
 - b exclusion from entitlement to public benefits or aid;
 - c placing under judicial supervision;
 - d a judicial winding-up order.
- 3 Each Party shall take the necessary legislative and other measures, in accordance with domestic law, to permit seizure and confiscation of the:
 - a instrumentalities used to commit criminal offences referred to in this Convention;
 - b proceeds derived from such offences, or property whose value corresponds to such proceeds.
- 4 Each Party shall, where cultural property has been seized in the course of criminal proceedings but is no longer required for the purposes of these proceedings, undertake to apply, where appropriate, its criminal procedural law, other domestic law or applicable international treaties when deciding to hand over that property to the State that had specifically designated, classified or defined it as cultural property in accordance with Article 2 of this Convention.

Article 15 – Aggravating circumstances

Each Party shall ensure that the following circumstances, in so far as they do not already form part of the constituent elements of the offence, may, in conformity with the relevant provisions of domestic law, be taken into consideration as aggravating circumstances in determining the sanctions in relation to the criminal offences referred to in this Convention:

- a the offence was committed by persons abusing the trust placed in them in their capacity as professionals;
- b the offence was committed by a public official tasked with the conservation or the protection of movable or immovable cultural property, if he or she has intentionally refrained from properly performing his or her duties with a view to obtaining an undue advantage or a prospect thereof;
- c the offence was committed in the framework of a criminal organisation;
- d the perpetrator has previously been convicted of the offences referred to in this Convention.

Article 16 – Previous sentences passed by another Party

Each Party shall take the necessary measures to provide for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to the criminal offences referred to in this Convention when determining the sanctions.

Chapter III – Investigation, prosecution and procedural law**Article 17 – Initiation of proceedings**

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that investigations or prosecution of criminal offences referred to in this Convention should not be subordinate to a complaint.

Article 18 – Investigations

Each Party shall consider taking legislative and other measures to ensure that persons, units or services in charge of investigations are specialised in the field of combating the trafficking of cultural property or that persons are trained for this purpose.

Article 19 – International co-operation in criminal matters

- 1 The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention and in pursuance of relevant applicable international and regional instruments and arrangements agreed on the basis of uniform legislation or reciprocity and their domestic law, to the widest extent possible, for the purpose of investigations or proceedings concerning the criminal offences referred to in this Convention, including seizure and confiscation.
- 2 If a Party that makes extradition or mutual legal assistance in criminal matters conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition or legal assistance in criminal matters from a Party with which it has no such a treaty, it may, acting in full compliance with its obligations under international law and subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party, consider this Convention as the legal basis for extradition or mutual legal assistance in criminal matters in respect of the offences referred to in this Convention and may apply, *mutatis mutandis*, Articles 16 and 18 of the United Nations Convention on Transnational Organized Crime to this effect.

Chapter IV – Preventive measures and other administrative measures**Article 20 – Measures at domestic level**

Each Party should, taking into account its obligations under applicable international treaties, consider taking the legislative and other necessary measures to:

- a establish or develop inventories or databases of its cultural property defined under Article 2, paragraph 2, of this Convention;
- b introduce import and export control procedures, in accordance with the relevant international instruments, including a system whereby the importation and exportation of movable cultural property are subject to the issuance of specific certificates;

- c introduce due diligence provisions for art and antiquity dealers, auction houses and others involved in the trade in cultural property, and introduce an obligation to establish records of their transactions. These records should be made available to the competent authorities in accordance with domestic law;
- d establish a central national authority or empower existing authorities and putting in place other mechanisms for co-ordinating the activities related to the protection of cultural property;
- e enable the monitoring and reporting of suspicious dealings or sales on the internet;
- f enable the mandatory reporting to the competent authorities of the discovery by chance of cultural property of the archaeological heritage;
- g promote awareness-raising campaigns addressed to the general public about the protection of cultural property and the dangers posed by the crimes against it;
- h ensure that museums and similar institutions whose acquisition policy is under State control do not acquire illicitly removed cultural property, and provide information and training for the relevant officials on the prevention of and fight against cultural property-related crimes;
- i encourage museums and similar institutions, whose acquisition policy is not under State control, to comply with existing ethical rules on the acquisition of movable cultural property and report to law enforcement authorities any suspected trafficking of cultural property;
- j encourage internet service providers, internet platforms and web-based sellers to co-operate in preventing the trafficking of cultural property by participating in the elaboration and implementation of relevant policies;
- k prevent free ports from being used for the purpose of trafficking of cultural property either through legislative measures or by encouraging them to establish and effectively implement internal norms through self-regulation;
- l improve the dissemination of information relating to any cultural property that has been the subject of an offence as defined by this Convention to its customs and police authorities in order to prevent the trafficking of this cultural property.

Article 21 – Measures at international level

Each Party shall co-operate to the widest extent possible for the purpose of preventing and fighting the intentional destruction of, damage to, and trafficking of cultural property. In particular, the States Parties should:

- a promote consultation and exchange of information as regards the identification, seizure and confiscation of cultural property that has been the subject of an offence defined by this Convention and that has been recovered within their territory;
- b contribute to international data collection on trafficking of movable cultural property by sharing or interconnecting national inventories or databases on cultural property that has been the subject of an offence defined by this Convention, and/or contributing to international inventories or databases, such as the Interpol database on stolen works of art;
- c facilitate co-operation for the purpose of also protecting and preserving cultural property in times of instability or conflict.

Chapter V – Follow-up mechanism

Article 22 – Committee of the Parties

- 1 The Committee of the Parties shall be composed of representatives of the Parties to the Convention.
- 2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention for the tenth signatory having ratified it. It shall subsequently meet whenever at least one third of the Parties or the Secretary General so requests.
- 3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.
- 4 The Committee of the Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out its functions.
- 5 The Committee of the Parties may propose to the Committee of Ministers appropriate ways to engage relevant expertise in support of the effective implementation of this Convention.

Article 23 – Other representatives

- 1 The Parliamentary Assembly of the Council of Europe, the European Committee on Crime Problems (CDPC) and the Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape (CDCPP) shall each appoint a representative to the Committee of the Parties in order to contribute to a multi-sectoral and multidisciplinary approach.
- 2 The Committee of Ministers may invite other Council of Europe bodies to appoint a representative to the Committee of the Parties, after consultation with the committee.
- 3 Representatives of relevant international bodies may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 4 Representatives of relevant official bodies of the Parties may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 5 Representatives of civil society, and in particular non-governmental organisations, may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 6 In the appointment of representatives under paragraphs 2 to 5 of the present article, a balanced representation of the different sectors and disciplines shall be ensured.
- 7 Representatives appointed in accordance with paragraphs 1 to 5 of this article shall participate in meetings of the Committee of the Parties without the right to vote.

Article 24 – Functions of the Committee of the Parties

- 1 The Committee of the Parties shall monitor the implementation of this Convention. Its rules of procedure shall determine the procedure for evaluating the implementation of this Convention.
- 2 The Committee of the Parties shall also facilitate the collection, analysis and exchange of information, experience and good practice between States to improve their capacity to prevent and combat trafficking in cultural property. The committee may avail itself of the expertise of other relevant Council of Europe committees and bodies.

- 3 Furthermore, the Committee of the Parties shall, where appropriate:
 - a facilitate the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems that may arise and the effects of any declaration or reservation made under this Convention;
 - b express an opinion on any question concerning the application of this Convention and facilitate the exchange of information on significant legal, policy or technological developments;
 - c make specific recommendations to Parties concerning the implementation of this Convention.
- 4 The European Committee on Crime Problems and the Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape shall be kept periodically informed about the activities mentioned in paragraphs 1, 2 and 3 of this article.

Chapter VI – Relationship with other international instruments

Article 25 – Relationship with other international instruments

- 1 This Convention shall not affect the rights and obligations arising from the provisions of other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention. However, where Parties establish their relations in respect of the matters dealt with in the present Convention other than as regulated therein, they shall do so in a manner that is not inconsistent with the Convention's objectives and principles.
- 2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

Chapter VII – Amendments to the Convention

Article 26 – Amendments

- 1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and to any State which has acceded to, or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 28.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems and the Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape, which shall submit to the Committee of the Parties their opinions on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers of the Council of Europe shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the Committee of Parties and, after having consulted the Parties to this Convention that are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Chapter VIII – Final clauses

Article 27 – Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five Signatories, including at least three member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any Signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force, in its respect, on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 28 – Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consulting the Contracting States to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe which has not participated in the elaboration of the Convention to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 29 – Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in any such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 30 – Reservations

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in Articles 4, 5, 10, 11 and 12, paragraph 3, of this Convention. No other reservation may be made in respect of any provision of this Convention.
- 2 Each Party which has made a reservation may, at any time, withdraw it entirely or partially by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect from the date of the receipt of such notification by the Secretary General.
- 3 A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if the reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article 31 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 32 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration, any Signatory, any Contracting State and any other State which has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 27, paragraphs 3 and 4; Article 28, paragraph 2, and Article 29, paragraph 2;
- d any amendment adopted in accordance with Article 26 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any reservation and withdrawal of reservation made in pursuance of Article 30;
- f any denunciation made in pursuance of Article 31;
- g any other act, declaration, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Nicosia, this 19th day of May 2017 in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to this Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Nicosie, le 19 mai 2017 en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres ayant participé à l'élaboration de la présente Convention, et à tout Etat invité à y adhérer.

Certified a true copy of the sole original document, in English and in French, deposited in the archives of the Council of Europe.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire original unique en langues française et anglaise, déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Strasbourg, 11 July 2017

The Director of Legal Advice
and Public International Law
(Legal Adviser)
of the Council of Europe,

Le Directeur du Conseil Juridique
et du Droit International Public
(Jurisconsulte)
du Conseil de l'Europe,

Jörg POLAKIEWICZ

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα λοιπά υπογράφοντα μέρη της παρούσας Σύμβασης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του,

Με την πεποίθηση ότι τα διάφορα πολιτιστικά αγαθά που ανήκουν στους λαούς αποτελούν μοναδική και σημαντική μαρτυρία του πολιτισμού και της ταυτότητας των λαών αυτών, ενώ εκφράζουν την πολιτιστική τους κληρονομιά,

Με την ανησυχία ότι τα αδικήματα που αφορούν πολιτιστικά αγαθά αυξάνονται και ότι τα αδικήματα αυτά, ολοένα και περισσότερο, οδηγούν στην καταστροφή της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πολιτιστικά αγαθά που προέρχονται από παράνομες εκσκαφές και που έχουν εξαχθεί ή εισαχθεί παράνομα, όλο και συχνότερα πωλούνται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, όπως μέσω παλαιοπωλείων και οίκων δημοπρασιών αλλά και μέσω του διαδικτύου,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το οργανωμένο έγκλημα έχει εισχωρήσει και στην παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών,

Με την ανησυχία ότι τρομοκρατικές ομάδες έχουν εμπλακεί στην εσκεμμένη καταστροφή πολιτιστικής κληρονομιάς και χρησιμοποιούν την παράνομη εμπορία πολιτιστικών αγαθών ως πηγή χρηματοδότησης,

Πεπεισμένα για την ανάγκη ύπαρξης μίας νέας Σύμβασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τα αδικήματα που αφορούν Πολιτιστικά Αγαθά, η οποία θα ορίζει ποινικές κυρώσεις γι' αυτά και η οποία θα αντικαθιστά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για

αδικήματα που αφορούν Πολιτιστικά Αγαθά (ETS No. 119), η οποία άνοιξε για υπογραφή στους Δελφούς στις 23 Ιουνίου 1985,

Λαμβάνοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Σύμβαση (ETS No. 18, 1954), την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (ETS No. 66, 1969, ETS No. 143, αναθ. 1992), τη Σύμβαση για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης (ETS No. 121, 1985) και τη Σύμβαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Αξία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την Κοινωνία (CETS No. 199, 2005),

Λαμβάνοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για Αμοιβαία Συνδρομή επί Ποινικών Υποθέσεων (ETS No. 30, 1959) και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Έκδοση (ETS No. 24, 1957),

Έχοντας υπόψη το Ψήφισμα 2199 (2015) που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στη 7379^η σύνοδό του, στις 12 Φεβρουαρίου 2015, και πιο συγκεκριμένα τις παραγράφους 15, 16 και 17, το Ψήφισμα 2253 (2015) που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στη 7587^η σύνοδό του, στις 17 Δεκεμβρίου 2015, και πιο συγκεκριμένα τις παραγράφους 14 και 15, το Ψήφισμα 2322 (2016) που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στη 7831^η σύνοδό του, στις 12 Δεκεμβρίου 2016, και πιο συγκεκριμένα την παράγραφο 12, το Ψήφισμα 2347 (2017) που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στη 7907^η σύνοδό του, στις 24 Μαρτίου 2017,

Έχοντας επίσης υπόψη τη Σύμβαση της Χάγης του 1954 για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης, το Πρώτο Πρωτόκολλο αυτής του 1954 και το Δεύτερο Πρωτόκολλο αυτής του 1999, τη Σύμβαση της UNESCO του 1970 "αφορώσα εις τα ληφθησόμενα μέτρα διά την απαγόρευσιν και παρεμπόδισιν της παρανόμου εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβιβάσεως κυριότητος των πολιτιστικών αγαθών" και τις Επιχειρησιακές Κατευθυντήριες Οδηγίες αυτής που υιοθετήθηκαν το 2015 από την τρίτη Σύνοδο των Κρατών Μελών, τη Σύμβαση της UNESCO του 1972 σχετικά με την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και

Φυσικής Κληρονομιάς, τη Σύμβαση UNIDROIT του 1995 για τα Κλαπέντα ή παρανόμως Εξαχθέντα Πολιτιστικά Αγαθά, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2000 κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και τη Σύμβαση της Υποθαλάσσιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς,

Έχοντας επίσης υπόψη το Ψήφισμα 2057 (2015) για την πολιτιστική κληρονομιά υπό συνθήκες κρίσης και μετά την κρίση, το οποίο υιοθετήθηκε από τη Μόνιμη Επιτροπή της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 22 Μαΐου 2015,

Λαμβάνοντας υπόψη τις Διεθνείς Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Πρόληψη του Εγκλήματος και την Αντίδραση της Ποινικής Δικαιοσύνης αναφορικά με την Παράνομη Διακίνηση Πολιτιστικών Αγαθών και Λοιπών Συναφών Αδικημάτων, που υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στο Ψήφισμα 69/196 της 18 Δεκεμβρίου 2014,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος της παρούσας Σύμβασης είναι να προστατεύσει τα πολιτιστικά αγαθά μέσω της πρόληψης και της καταπολέμησης των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με τα πολιτιστικά αγαθά,

Αναγνωρίζοντας ότι, προκειμένου να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά τα αδικήματα που σχετίζονται με τα πολιτιστικά αγαθά, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η στενή διεθνής συνεργασία μεταξύ τόσο των Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και εκείνων που δεν είναι μέλη του,

Συμφώνησαν ως εξής:

Κεφάλαιο I – Σκοπός, πεδίο αναφοράς, χρήση όρων

Άρθρο 1 – Σκοπός της Σύμβασης

- 1 Ο σκοπός της παρούσας Σύμβασης είναι:

- α η πρόληψη και καταπολέμηση της καταστροφής, ζημίας και παράνομης διακίνησης των πολιτιστικών αγαθών, δια της πρόβλεψης της ποινικοποίησης ορισμένων πράξεων,
- β η ενίσχυση της πρόληψης του εγκλήματος και της αντίδρασης της ποινικής δικαιοσύνης σε όλα τα ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με τα πολιτιστικά αγαθά,
- γ η προώθηση της εθνικής και της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με τα πολιτιστικά αγαθά.

και, δια των παραπάνω, η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- 2 Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των διατάξεών της από τα Μέρη, η παρούσα Σύμβαση ορίζει έναν μηχανισμό παρακολούθησης.

Άρθρο 2 – Πεδίο αναφοράς και χρήση όρων

- 1 Η παρούσα Σύμβαση διέπει την πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται σε αυτήν και σχετίζονται με κινητά και ακίνητα πολιτιστικά αγαθά.
- 2 Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ο όρος «πολιτιστικά αγαθά» σημαίνει:
 - α όσον αφορά τα κινητά αγαθά, κάθε αντικείμενο ευρισκόμενο είτε στην ξηρά είτε υποθαλάσσια, ή το οποίο εξάγεται από την ξηρά ή τη θάλασσα, το οποίο, για θρησκευτικούς ή κοσμικούς λόγους, χαρακτηρίζεται, ορίζεται ή ειδικά περιγράφεται από οποιοδήποτε Μέρος της παρούσας Σύμβασης ή της Σύμβασης της UNESCO του 1970 "αφορώσα εις τα ληφθησόμενα μέτρα διά την απαγόρευσιν και παρεμπόδισιν της παρανόμου εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβιβάσεως κυριότητος των πολιτιστικών αγαθών", ως σημαντικό για την αρχαιολογία, την προϊστορία, την εθνολογία, την ιστορία, τη λογοτεχνία, την τέχνη ή την επιστήμη, και το οποίο ανήκει στις παρακάτω κατηγορίες:

- (α) σπάνιες συλλογές και δείγματα πανίδας, λωρίδας, ορυκτών και ανατομίας, καθώς και αντικείμενα παλαιοντολογικού ενδιαφέροντος,
- (β) αγαθά που σχετίζονται με την ιστορία, περιλαμβανομένης της ιστορίας της επιστήμης και της τεχνολογίας και της στρατιωτικής και κοινωνικής ιστορίας, με τη ζωή ηγετών του έθνους, στοχαστών, επιστημόνων και καλλιτεχνών, καθώς και με γεγονότα εθνικής σημασίας,
- (γ) προϊόντα αρχαιολογικών εκσκαφών (τόσο νόμιμων όσο και παράνομων) ή αρχαιολογικών ανακαλύψεων,
- (δ) στοιχεία καλλιτεχνικών ή ιστορικών μνημείων ή αρχαιολογικών χώρων προερχόμενα από διαμελισμό,
- (ε) αρχαιότητες ηλικίας άνω των εκατό ετών, όπως επιγραφές, νομίσματα και εγχάρακτες σφραγίδες,
- (στ) αντικείμενα εθνολογικού ενδιαφέροντος,
- (ζ) αγαθά καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, όπως:
 - (i) εικόνες, πίνακες και σχέδια που έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου στο χέρι, σε οποιοδήποτε μέσο και με οποιοδήποτε υλικό (πλην των βιομηχανικών σχεδίων και κατασκευασμένων αντικειμένων τα οποία είναι διακοσμημένα με το χέρι),
 - (ii) πρωτότυπα έργα αγαλματοποιίας και γλυπτικής, σε οποιοδήποτε υλικό,
 - (iii) πρωτότυπα έργα χαρακτηριστικής, χαλκογραφίας και λιθογραφίας,
 - (iv) πρωτότυπα καλλιτεχνικά σύνολα και συναρμογές, σε οποιοδήποτε υλικό,
- (η) σπάνια χειρόγραφα και αρχέτυπα, παλαιά βιβλία, γραπτά και δημοσιεύματα ειδικού ενδιαφέροντος (ιστορικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, λογοτεχνικού κλπ), είτε μεμονωμένα είτε σε συλλογές,

- (θ) γραμματόσημα, χαρτόσημα και παρεμφερή, είτε μεμονωμένα είτε σε συλλογές,
- (ι) αρχεία, περιλαμβανομένων ηχητικών, φωτογραφικών και κινηματογραφικών αρχείων,
- (ια) είδη επίπλωσης ηλικίας άνω των εκατό ετών και παλαιά μουσικά όργανα,

β όσον αφορά τα ακίνητα αγαθά, κάθε μνημείο, κτιριακό σύνολο, χώρος ή κατασκευή οποιουδήποτε άλλου είδους, ευρισκόμενο είτε στην ξηρά είτε υποθαλάσσια, το οποίο, για θρησκευτικούς ή κοσμικούς λόγους, ορίζεται ή ειδικά περιγράφεται από οποιοδήποτε Μέρος της παρούσας Σύμβασης ή της Σύμβασης της UNESCO του 1970, ως σημαντικό για την αρχαιολογία, την προϊστορία, την εθνολογία, την ιστορία, την τέχνη ή την επιστήμη, ή το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο του Άρθρου 1 και του Άρθρου 11 (παρ. 2 ή 4) της Σύμβασης της UNESCO του 1972 για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς.

Κεφάλαιο II – Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο

Άρθρο 3 – Κλοπή και λοιπές μορφές παράνομης ιδιοποίησης

Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι το αδίκημα της κλοπής και των λοιπών μορφών παράνομης ιδιοποίησης, όπως αυτά ορίζονται στο εθνικό ποινικό τους δίκαιο, θα ισχύουν και για τα κινητά πολιτιστικά αγαθά.

Άρθρο 4 – Παράνομη εκσκαφή και απομάκρυνση

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι οι παρακάτω συμπεριφορές αποτελούν ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως:
 - α η εκσκαφή στην ξηρά ή υποθαλάσσια με σκοπό την ανεύρεση και την απομάκρυνση πολιτιστικών αγαθών χωρίς την άδεια που προβλέπεται από το νόμο του Κράτους όπου έλαβε χώρα η εκσκαφή,

- β η απομάκρυνση και παρακράτηση κινητών πολιτιστικών αγαθών που έχουν εκσκαφεί χωρίς την άδεια που προβλέπεται από το νόμο του Κράτους όπου έλαβε χώρα η εκσκαφή,
 - γ η παράνομη παρακράτηση κινητών πολιτιστικών αγαθών που έχουν εκσκαφεί βάσει της άδειας που προβλέπεται από το νόμο του Κράτους όπου έλαβε χώρα η εκσκαφή.
- 2 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να προβλέψει μη ποινικές κυρώσεις, αντί των ποινικών κυρώσεων για τις συμπεριφορές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 5 – Παράνομη εισαγωγή

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι, όταν διαπράττεται εκ προθέσεως, η εισαγωγή κινητών πολιτιστικών αγαθών, των οποίων η εισαγωγή απαγορεύεται βάσει της εθνικής του νομοθεσίας διότι:
- α έχει αποτελέσει αντικείμενο κλοπής σε κάποιο άλλο Κράτος,
 - β έχει εκσκαφεί ή παρακρατηθεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στο Άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης, ή
 - γ έχει εξαχθεί κατά παράβαση της νομοθεσίας του Κράτους που έχει χαρακτηρίσει, ορίσει ή ειδικά περιγράψει τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά σύμφωνα με το Άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης,
- αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν ο δράστης γνώριζε ότι το πολιτιστικό αγαθό είχε κλαπεί, εκσκαφεί ή εξαχθεί κατά παράβαση του νόμου του άλλου εκείνου Κράτους.

- 2 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να προβλέψει μη ποινικές κυρώσεις, αντί των ποινικών κυρώσεων για τις συμπεριφορές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 6 – Παράνομη εξαγωγή

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η εξαγωγή των κινητών πολιτιστικών αγαθών, εφόσον η εξαγωγή απαγορεύεται ή διεξάγεται χωρίς την άδεια που προβλέπεται από την εθνική του νομοθεσία, αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει του εθνικού του δικαίου, όταν διαπράττεται εκ προθέσεως.
- 2 Κάθε Μέρος θα μελετήσει τη λήψη των μέτρων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος Άρθρου και όσον αφορά τα κινητά πολιτιστικά αγαθά που έχουν εισαχθεί παράνομα.

Άρθρο 7 – Απόκτηση

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η απόκτηση κινητών πολιτιστικών αγαθών που έχουν κλαπεί σύμφωνα με το Άρθρο 3 της παρούσας Σύμβασης ή που έχουν εκσκαφεί, εισαχθεί ή εξαχθεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στα Άρθρα 4, 5 ή 6 της παρούσας Σύμβασης, αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν το πρόσωπο γνωρίζει για την εν λόγω παράνομη προέλευση.
- 2 Κάθε Μέρος θα μελετήσει τη λήψη των μέτρων που είναι απαραίτητα προκειμένου η συμπεριφορά που περιγράφεται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου να αποτελεί ποινικό αδίκημα και στην περίπτωση προσώπου, το οποίο εάν είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή κατά την απόκτηση των πολιτιστικών αγαθών θα γνώριζε την παράνομη προέλευσή τους.

Άρθρο 8 – Εμπορία

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η εμπορία κινητών πολιτιστικών αγαθών που έχουν κλαπεί σύμφωνα με το Άρθρο 3 της παρούσας Σύμβασης ή έχουν εκσκαφεί, εισαχθεί

η εξαχθεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στα Άρθρα 4, 5 ή 6 της παρούσας Σύμβασης, αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν το πρόσωπο γνωρίζει για την εν λόγω παράνομη προέλευση.

- 2 Κάθε Μέρος θα μελετήσει τη λήψη των μέτρων που είναι απαραίτητα προκειμένου η συμπεριφορά που περιγράφεται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου να αποτελεί ποινικό αδίκημα και στην περίπτωση προσώπου, το οποίο εάν είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή κατά την εμπορία των πολιτιστικών αγαθών.

Άρθρο 9 – Πλαστογράφηση εγγράφων

Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η κατάρτιση πλαστών εγγράφων και η πράξη της παραποίησης εγγράφων που σχετίζονται με κινητά πολιτιστικά αγαθά αποτελούν ποινικά αδικήματα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν οι πράξεις αυτές έχουν στόχο να παρουσιάσουν τα αγαθά ως έχοντα νόμιμη προέλευση.

Άρθρο 10 – Καταστροφή και ζημία

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι οι παρακάτω συμπεριφορές αποτελούν ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως:
 - α η παράνομη καταστροφή ή ζημία κινητών ή ακίνητων πολιτιστικών αγαθών, ανεξαρτήτως της ιδιοκτησίας των αγαθών αυτών,
 - β η παράνομη απομάκρυνση, συνολικώς ή μερικώς, οιονδήποτε στοιχείων από κινητά ή ακίνητα πολιτιστικά αγαθά, με σκοπό την εισαγωγή, εξαγωγή ή εμπορία των στοιχείων αυτών, υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στα Άρθρα 5, 6 και 8 της παρούσας Σύμβασης.
- 2 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου, ή να την εφαρμόσει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις ή καταστάσεις όπου τα πολιτιστικά αγαθά

έχουν καταστραφεί ή ζημιωθεί από τον ιδιοκτήτη ή με τη συναίνεση του ιδιοκτήτη των πολιτιστικών αγαθών.

Άρθρο 11 – Συνδρομή ή συνέργεια και απόπειρα

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η εκ προθέσεως συνδρομή ή συνέργεια στη διάπραξη οποιουδήποτε εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση επίσης θα αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας.
- 2 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι η εκ προθέσεως απόπειρα διάπραξης οποιουδήποτε εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, με εξαίρεση εκείνων που ορίζονται στο Άρθρο 4, παράγραφο 1, εδάφιο α' και το Άρθρο 8, επίσης θα αποτελεί ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας.
- 3 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει, ή να εφαρμόσει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις ή καταστάσεις, τη διάταξη της παραγράφου 1 του παρόντος Άρθρου αναφορικά με τα αδικήματα που ορίζονται στο Άρθρο 4, παράγραφο 1, εδάφιο α'.

Άρθρο 12 – Δικαιοδοσία

- 1 Κάθε Μέρος θα λάβει όλα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν το αδίκημα διαπράττεται:
 - α στο έδαφός του,
 - β επί πλοίου που φέρει τη σημαία του,
 - γ επί αεροσκάφους που είναι νηολογημένο σύμφωνα με τη νομοθεσία του, ή
 - δ από υπήκόο του.

- 2 Κάθε Μέρος θα λάβει όλα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν ο φερόμενος δράστης βρίσκεται στο έδαφός του και δεν μπορεί να εκδοθεί σε άλλο Κράτος, μόνο και μόνο βάσει της εθνικότητάς του.
- 3 Κάθε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει, ή να εφαρμόσει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις ή καταστάσεις, τους περί δικαιοδοσίας κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 1, εδάφιο δ' του παρόντος Άρθρου.
- 4 Όταν υπάρχει δικαιοδοσία περισσότερων Κρατών για ένα πιθανολογούμενο αδίκημα βάσει της παρούσας Σύμβασης, τότε τα ενδιαφερόμενα Μέρη θα πρέπει, εάν χρειάζεται, να διαβουλεύονται μεταξύ τους προκειμένου να καθορίσουν την πλέον ενδεδειγμένη δικαιοδοσία για τη δίωξη.
- 5 Με την επιφύλαξη των γενικών κανόνων διεθνούς δικαίου, η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει την ποινική δικαιοδοσία που ασκείται από τα Μέρη βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας.

Άρθρο 13 – Ευθύνη νομικών προσώπων

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι υπέχουν ευθύνη και νομικά πρόσωπα για τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν αυτά διαπράττονται προς όφελος οποιουδήποτε φυσικού προσώπου, το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου, και κατέχει ηγετική θέση στο εν λόγω νομικό πρόσωπο, με βάση:
 - α το δικαίωμα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου,
 - β το δικαίωμα λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου,

γ το δικαίωμα άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

- 2 Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου, κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι μπορεί να υπέχουν ευθύνη τα νομικά πρόσωπα όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από το φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου έχει καταστήσει δυνατή τη διάπραξη ενός εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, προς όφελος του νομικού προσώπου, από το φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την πληρεξουσιότητά του.
- 3 Υπό την επιφύλαξη των νομικών αρχών του Μέρους, η ευθύνη του νομικού προσώπου μπορεί να είναι ποινική, αστική ή διοικητική.
- 4 Η εν λόγω ευθύνη τελεί με την επιφύλαξη της ποινικής ευθύνης του φυσικού προσώπου που έχει διαπράξει το αδίκημα.

Άρθρο 14 – Κυρώσεις και μέτρα

- 1 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν διαπράττονται από φυσικά πρόσωπα, τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τη σοβαρότητα του αδικήματος. Οι κυρώσεις αυτές θα περιλαμβάνουν, εκτός των αδικημάτων που ορίζονται στο Άρθρο 4, παράγραφο 1, εδάφιο α' και το Άρθρο 5, παράγραφο 1, εδάφια β' και γ' της παρούσας Σύμβασης, στερητικές της ελευθερίας ποινές οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε έκδοση.
- 2 Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι τα νομικά πρόσωπα που κρίνονται υπαίτια σύμφωνα με το Άρθρο 13 της παρούσας Σύμβασης υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν ποινικές ή μη ποινικές χρηματικές κυρώσεις που θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κι άλλα μέτρα, όπως:
 - α προσωρινή ή μόνιμη απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,
 - β αποκλεισμό από το δικαίωμα σε δημόσια ωφελήματα ή ενισχύσεις,

γ θέση υπό δικαστική εποπτεία,

δ δικαστική εντολή λύσης.

3 Κάθε Μέρος θα λάβει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, τα οποία θα επιτρέπουν την δέσμευση και κατάσχεση:

α των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση,

β των εσόδων που προήλθαν από τα αδικήματα αυτά, ή περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα εν λόγω έσοδα.

4 Όταν τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν κατασχεθεί στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας δεν απαιτούνται πλέον για τους σκοπούς αυτής, κάθε Μέρος αναλαμβάνει να εφαρμόζει, όταν χρειάζεται, το ποινικό δικονομικό του δίκαιο, άλλους εθνικούς νόμους ή ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, για την έκδοση της απόφασης να παραδοθούν τα αγαθά αυτά στο Κράτος που τα έχει ειδικώς περιγράψει, χαρακτηρίσει ή ορίσει ως πολιτιστικά αγαθά σύμφωνα με το Άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 15 – Επιβαρυντικές περιστάσεις

Κάθε Μέρος θα διασφαλίσει ότι οι ακόλουθες περιστάσεις, στο βαθμό που δεν ανήκουν ήδη στα συστατικά στοιχεία του αδικήματος, δύνανται, σε συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, να λαμβάνονται υπόψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις, κατά τον καθορισμό των κυρώσεων για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση:

α το αδίκημα διαπράχθηκε από πρόσωπα που καταχράστηκαν την εμπιστοσύνη της οποίας έχαιραν λόγω της ιδιότητάς τους ως επαγγελματίες,

β το αδίκημα διαπράχθηκε από δημόσιο λειτουργό, αρμόδιο για τη συντήρηση ή την προστασία κινητών ή ακινήτων πολιτιστικών αγαθών, εάν αυτός/αυτή εκ

προθέσεως δεν εκτέλεσε τα καθήκοντά του/της ορθά με σκοπό την εξασφάλιση ανάρμοστου προνομίου ή την προοπτική αυτού,

γ το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης,

δ ο δράστης είχε στο παρελθόν καταδικαστεί για τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 16 – Προηγούμενες αποφάσεις που εκδόθηκαν από άλλο Μέρος

Κατά τον καθορισμό των κυρώσεων, κάθε Μέρος θα λάβει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να προβλέψει τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη οι τελεσίδικες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από άλλο Μέρος, όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση.

Κεφάλαιο III – Έρευνα, δίωξη και δικονομικό δίκαιο

Άρθρο 17 – Κίνηση διαδικασίας

Κάθε Μέρος θα λάβει τα νομοθετικά και λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για να διασφαλίσει ότι οι έρευνες ή η δίωξη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση δεν θα πρέπει να προϋποθέτουν καταγγελία.

Άρθρο 18 – Έρευνες

Κάθε Μέρος θα εξετάσει τη δυνατότητα λήψης νομοθετικών και λοιπών μέτρων για να διασφαλίσει ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τις έρευνες είναι εξειδικευμένες στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών ή ότι τα στελέχη τους είναι εκπαιδευμένα για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 19 – Διεθνής συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

- 1 Τα Μέρη θα συνεργάζονται μεταξύ τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των σχετικών ισχυουσών διεθνών και περιφερειακών πράξεων και συμφωνιών, στη βάση ενιαίας νομοθεσίας ή της αμοιβαιότητας και του εθνικού τους δικαίου, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, για τους σκοπούς των ερευνών ή των

διαδικασιών σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, περιλαμβανόμενης της δέσμευσης και της κατάσχεσης.

- 2 Εάν κάποιο Μέρος το οποίο θέτει ως προϋπόθεση για την έκδοση ή την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις την ύπαρξη συνθήκης, λάβει ένα αίτημα για έκδοση ή δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις από κάποιο Μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει τέτοια συνθήκη, δύναται, ενεργώντας σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και με την προϋπόθεση των όρων που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία του Μέρους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα, να θεωρήσει την παρούσα Σύμβαση ως νομική βάση για την έκδοση ή την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις, σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση και για το σκοπό αυτό δύναται να εφαρμόσει, *mutatis mutandis*, τα Άρθρα 16 και 18 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Διακρατικό Οργανωμένο Έγκλημα.

Κεφάλαιο IV – Προληπτικά μέτρα και λοιπά διοικητικά μέτρα

Άρθρο 20 – Μέτρα σε εθνικό επίπεδο

Κάθε Μέρος οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις του βάσει ισχυουσών διεθνών συνθηκών, να εξετάσει τη δυνατότητα λήψης των νομοθετικών και λοιπών απαραίτητων μέτρων προκειμένου:

- α να καθιερώσει ή να αναπτύξει καταλόγους ή βάσεις δεδομένων για τα πολιτιστικά του αγαθά, όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 2, παράγραφο 2, της παρούσας Σύμβασης,
- β να θεσπίσει διαδικασίες ελέγχου εισαγωγών και εξαγωγών, σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς πράξεις, περιλαμβανομένου ενός συστήματος στο πλαίσιο του οποίου η εισαγωγή και εξαγωγή κινητών πολιτιστικών αγαθών θα προϋποθέτει την έκδοση ειδικών βεβαιώσεων/πιστοποιητικών,

- γ να θεσπίσει διατάξεις ελέγχων (due diligence) για τους εμπόρους έργων τέχνης και παλαιοπώλες, τους οίκους δημοπρασιών και λοιπούς εμπλεκομένους στο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών και να καθιερώσει την υποχρέωση κατάρτισης αρχείων για τις συναλλαγές τους. Τα αρχεία αυτά θα πρέπει να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,
- δ να συστήσει μία κεντρική εθνική αρχή ή να δώσει αρμοδιότητες στις υφιστάμενες αρχές και να καθιερώσει άλλους μηχανισμούς για το συντονισμό των ενεργειών που σχετίζονται με την προστασία των πολιτιστικών αγαθών,
- ε να υπάρξει η δυνατότητα παρακολούθησης και αναφοράς, ύποπτων συναλλαγών ή πωλήσεων μέσω του διαδικτύου,
- στ να υπάρξει η δυνατότητα αναφοράς στις αρμόδιες αρχές της τυχαίας ανακάλυψης πολιτιστικών αγαθών της αρχαιολογικής κληρονομιάς,
- ζ να προάγει εκστρατείες ευαισθητοποίησης του γενικού κοινού σχετικά με την προστασία των πολιτιστικών αγαθών και τους κινδύνους που απορρέουν από τα αδικήματα κατά αυτών,
- η να διασφαλίσει ότι τα μουσεία και τα παρόμοια ιδρύματα των οποίων η πολιτική απόκτησης τελεί υπό Κρατικό έλεγχο δεν αποκτούν πολιτιστικά αγαθά που έχουν απομακρυνθεί παρανόμως, και να παρέχει ενημέρωση και εκπαίδευση στους αρμόδιους υπαλλήλους τους, σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση των αδικημάτων που σχετίζονται με τα πολιτιστικά αγαθά,
- θ να ενθαρρύνει τα μουσεία και τα παρόμοια ιδρύματα, όταν η πολιτική απόκτησης δεν τελεί υπό Κρατικό έλεγχο, να συμμορφώνονται με τους υφιστάμενους δεοντολογικούς κανόνες που διέπουν την απόκτηση κινητών πολιτιστικών αγαθών και να αναφέρουν στις διωκτικές αρχές οποιαδήποτε ύποπτη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών,
- ι να ενθαρρύνει τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου, τις διαδικτυακές πλατφόρμες και τους διαδικτυακούς εμπόρους να συνεργάζονται για την

πρόληψη της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, συμμετέχοντας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των σχετικών πολιτικών,

- ια να αποτρέπει τη χρησιμοποίηση των ελεύθερων λιμένων για τους σκοπούς παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, είτε μέσω νομοθετικών μέτρων είτε ενθαρρύνοντας αυτούς να καθιερώσουν και να υλοποιούν με αποτελεσματικό τρόπο εσωτερικούς κανόνες μέσω αυτοελέγχου,
- ιβ να βελτιώσει τη διάδοση των πληροφοριών που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά τα οποία έχουν αποτελέσει το αντικείμενο ενός εκ των αδικημάτων της παρούσας Σύμβασης προς τις τελωνειακές και αστυνομικές του αρχές, προκειμένου να αποτραπεί η παράνομη διακίνηση των συγκεκριμένων πολιτιστικών αγαθών.

Άρθρο 21 – Μέτρα σε διεθνές επίπεδο

Κάθε Μέρος θα συνεργάζεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό για την πρόληψη και καταπολέμηση της εκ προθέσεως καταστροφής, ζημίας και παράνομης διακίνησης των πολιτιστικών αγαθών. Πιο συγκεκριμένα τα Κράτη Μέρη θα πρέπει:

- α να προάγουν τις διαβουλεύσεις και την ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με την ταυτοποίηση, δέσμευση και κατάσχεση των πολιτιστικών αγαθών που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο ενός εκ των αδικημάτων της παρούσας Σύμβασης και τα οποία έχουν ανακτηθεί εντός του εδάφους τους,
- β να συμβάλλουν στη διεθνή συλλογή στοιχείων για την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, μέσω της ανταλλαγής ή διασύνδεσης των εθνικών καταλόγων ή βάσεων δεδομένων για τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο ενός εκ των αδικημάτων της παρούσας και/ή μέσω της συνεισφοράς σε διεθνείς καταλόγους ή βάσεις δεδομένων, όπως η βάση δεδομένων της Interpol για τα κλαπέντα έργα τέχνης,

- γ να διευκολύνουν τη συνεργασία επίσης για τους σκοπούς της προστασίας και διατήρησης των πολιτιστικών αγαθών σε εποχές αστάθειας ή συρράξεων.

Κεφάλαιο V – Μηχανισμός παρακολούθησης

Άρθρο 22 – Επιτροπή των Μερών

- 1 Η Επιτροπή των Μερών θα αποτελείται από εκπροσώπους των Μερών της Σύμβασης.
- 2 Την Επιτροπή των Μερών θα συγκαλεί ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πρώτη της συνεδρίαση θα λάβει χώρα εντός ενός έτους από τη θέση από της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ για τον δέκατο υπογράφοντα που την έχει κυρώσει. Εν συνεχεία, θα συνέρχεται όταν το ζητήσει τουλάχιστον το ένα τρίτο των Μερών ή ο Γενικός Γραμματέας.
- 3 Η Επιτροπή των Μερών θα υιοθετήσει το δικό της εσωτερικό κανονισμό.
- 4 Την Επιτροπή των Μερών θα συνδράμει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 5 Η Επιτροπή των Μερών δύναται να προτείνει στην Επιτροπή Υπουργών τους κατάλληλους τρόπους για την συμμετοχή αρμόδιων εμπειρογνομόνων προς υποστήριξη της αποτελεσματικής υλοποίησης της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 23 – Λοιποί εκπρόσωποι

- 1 Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για Προβλήματα Εγκλημάτων (CDPC) και η Μόνιμη Επιτροπή για τον Πολιτισμό, την Πολιτιστική Κληρονομιά και το Τοπίο (CDCPP) θα ορίσουν η κάθε μία έναν εκπρόσωπο στην Επιτροπή των Μερών, προκειμένου να συμβάλουν σε μία πολυτομεακή και πολυκλαδική προσέγγιση.

- 2 Η Επιτροπή Υπουργών δύναται να προσκαλέσει και άλλα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης για να ορίσουν εκπρόσωπο στην Επιτροπή των Μερών, κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή.
- 3 Εκπρόσωποι σχετικών διεθνών οργάνων μπορεί να γίνουν δεκτοί ως παρατηρητές στην Επιτροπή των Μερών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τους σχετικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 4 Εκπρόσωποι σχετικών υπηρεσιακών οργάνων των Μερών μπορεί να γίνουν δεκτοί ως παρατηρητές στην Επιτροπή των Μερών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τους σχετικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 5 Εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως μη κυβερνητικών οργανισμών, μπορεί να γίνουν δεκτοί ως παρατηρητές στην Επιτροπή των Μερών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τους σχετικούς κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 6 Όσον αφορά το διορισμό εκπροσώπων βάσει των παραγράφων 2 έως 5 του παρόντος Άρθρου, θα πρέπει να διασφαλίζεται η ισορροπημένη εκπροσώπηση των διαφόρων τομέων και κλάδων.
- 7 Οι εκπρόσωποι που ορίζονται βάσει των παραγράφων 1 έως 5 του παρόντος Άρθρου θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής των Μερών χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 24 – Αρμοδιότητες της Επιτροπής των Μερών

- 1 Η Επιτροπή των Μερών θα παρακολουθεί την υλοποίηση της παρούσας Σύμβασης. Ο εσωτερικός κανονισμός της θα καθορίσει τη διαδικασία αξιολόγησης της υλοποίησης της παρούσας Σύμβασης.
- 2 Η Επιτροπή των Μερών θα διευκολύνει επίσης τη συλλογή, ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ των Κρατών, προκειμένου να βελτιωθεί η ικανότητά τους για πρόληψη και καταπολέμηση της παράνομης

διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. Η επιτροπή θα μπορεί να αξιοποιεί την εμπειρογνωμοσύνη κι άλλων σχετικών επιτροπών και οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3 Επίσης, όπου χρειάζεται, η Επιτροπή των Μερών:

- α θα διευκολύνει την αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση της παρούσας Σύμβασης, όπως ενδεικτικά μέσω της αναγνώρισης των προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν και των επιπτώσεων οποιασδήποτε δήλωσης ή επιφύλαξης εκφράζεται στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης,
- β θα γνωμοδοτεί επί κάθε ζητήματος που αφορά την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης και θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών πάνω σε νομικές, πολιτικές ή τεχνολογικές εξελίξεις,
- γ θα προβαίνει σε συγκεκριμένες συστάσεις προς τα Μέρη, αναφορικά με την υλοποίηση της παρούσας Σύμβασης.

4 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για Προβλήματα Εγκλημάτων (CDPC) και η Μόνιμη Επιτροπή για τον Πολιτισμό, την Πολιτιστική Κληρονομιά και το Τοπίο (CDCPP) θα ενημερώνονται περιοδικά σχετικά με τις δράσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος Άρθρου.

Κεφάλαιο VI – Σχέση με άλλες διεθνείς πράξεις

Άρθρο 25 – Σχέση με άλλες διεθνείς πράξεις

- 1 Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις άλλων διεθνών πράξεων στις οποίες είναι ή πρόκειται να καταστούν συμβαλλόμενα τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης, και οι οποίες περιλαμβάνουν διατάξεις για τα ζητήματα που διέπει η παρούσα Σύμβαση. Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου τα Μέρη ορίζουν τις σχέσεις τους αναφορικά με τα ζητήματα που διέπει η παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο διαφορετικό από εκείνον που προβλέπεται στην

παρούσα, θα το πράττουν κατά τρόπο που είναι συμβατός με τους στόχους και της αρχές της παρούσας.

- 2 Τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους πάνω στα θέματα που διέπει η παρούσα Σύμβαση, για σκοπούς συμπλήρωσης ή ενίσχυσης των διατάξεών της ή διευκόλυνσης της εφαρμογής των αρχών που η παρούσα Σύμβαση καθιερώνει.

Κεφάλαιο VII – Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Άρθρο 26 – Τροποποιήσεις

- 1 Οποιαδήποτε πρόταση για τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης η οποία υποβάλλεται από ένα Μέρος θα πρέπει να κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης από τον οποίο θα διαβιβάζεται στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτισή της και σε κάθε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει, ή έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 28.
- 2 Οποιαδήποτε τροποποίηση προτείνεται από ένα Μέρος θα πρέπει να κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για Προβλήματα Εγκλημάτων (CDPC) και τη Μόνιμη Επιτροπή για τον Πολιτισμό, την Πολιτιστική Κληρονομιά και το Τοπίο (CDCPP), οι οποίες θα υποβάλουν στην Επιτροπή των Μερών τις γνωμοδοτήσεις τους σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση.
- 3 Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μελετά την προτεινόμενη τροποποίηση και τη γνωμοδότηση που υποβάλλεται από την Επιτροπή των Μερών και, αφού του διαβουλευθεί με τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, δύναται να υιοθετήσει την τροποποίηση με την πλειοψηφία του Άρθρου 20.δ του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- 4 Το κείμενο της κάθε τροποποίησης που υιοθετείται από την Επιτροπή Υπουργών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος Άρθρου θα διαβιβάζεται στα Μέρη για αποδοχή.
- 5 Η κάθε τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος Άρθρου θα τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη χρονικού διαστήματος ενός μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα Μέρη έχουν ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα ότι την αποδέχονται.

Κεφάλαιο VIII – Τελικές διατάξεις

Άρθρο 27 – Υπογραφή και θέση σε ισχύ

- 1 Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτισή της.
- 2 Η παρούσα Σύμβαση προϋποθέτει κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 3 Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατά την οποία πέντε Υπογράφοντα Μέρη, περιλαμβανομένων τουλάχιστον τριών Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, εξέφρασαν τη συναίνεσή τους να δεσμεύονται από τη Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.
- 4 Αναφορικά με οποιοδήποτε Υπογράφων Μέρος το οποίο εκφράζει εν συνεχεία τη συναίνεσή του να δεσμεύεται από αυτήν, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ, για το ίδιο, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατάθεσης της αντίστοιχης πράξης κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 28 – Προσχώρηση στη Σύμβαση

- 1 Μετά τη θέση της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με τα Συμβαλλόμενα Μέρη της παρούσας Σύμβασης και αφότου λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, να προσκαλέσει οποιοδήποτε Κράτος μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης το οποίο δεν συμμετείχε στην κατάρτιση της Σύμβασης, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση με απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του Άρθρου 20 δ' του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, και με την ομόφωνη ψήφο των εκπροσώπων των Συμβαλλομένων Κρατών που δικαιούνται να συμμετέχουν στην Επιτροπή Υπουργών.
- 2 Αναφορικά με οποιοδήποτε προσχωρούν Κράτος, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 29 – Εδαφική εφαρμογή

- 1 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, να προσδιορίσει το έδαφος ή τα εδάφη για τα οποία θα ισχύει η παρούσα Σύμβαση.
- 2 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία, μέσω δήλωσης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος το οποίο ορίζεται στη δήλωση και για του οποίου τις διεθνείς σχέσεις είναι υπεύθυνο ή για λογαριασμό του οποίου το εν λόγω Κράτος εξουσιοδοτείται να αναλαμβάνει δεσμεύσεις. Αναφορικά με το συγκεκριμένο έδαφος, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της ως άνω δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

- 3 Οποιαδήποτε δήλωση γίνεται στο πλαίσιο των δύο προηγούμενων παραγράφων δύναται, αναφορικά με το έδαφος ή τα εδάφη που προσδιορίζονται στην εν λόγω δήλωση, να αποσυρθεί μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της ως άνω ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 30 – Επιφυλάξεις

- 1 Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει την πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, να δηλώσει ότι διατηρεί μία ή περισσότερες εκ των επιφυλάξεων που προβλέπονται στα Άρθρα 4, 5, 10 , 11 και 12, παράγραφο 3, της παρούσας Σύμβασης. Δεν μπορεί να διατυπωθεί καμία άλλη επιφύλαξη για οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας Σύμβασης.
- 2 Κάθε Μέρος το οποίο έχει διατυπώσει μία επιφύλαξη δύναται, ανά πάσα στιγμή, να την αποσύρει εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία παραλαβής της από το Γενικό Γραμματέα.
- 3 Το Μέρος που έχει διατυπώσει μία επιφύλαξη για διάταξη παρούσας Σύμβασης δεν δύναται να αξιώσει την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης από άλλο Μέρος, δύναται όμως, εάν η επιφύλαξη είναι μερική ή υπό όρους, να αξιώσει την εφαρμογή της στο βαθμό που την έχει το ίδιο αποδεχθεί.

Άρθρο 31 – Καταγγελία

- 1 Οποιοδήποτε Μέρος δύναται, οποτεδήποτε, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- 2 Η καταγγελία αυτή θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της εξάμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 32 – Ειδοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ενημερώνει τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτισή της, τα Υπογράφοντα Μέρη, τα Συμβαλλόμενα Κράτη και κάθε άλλο Κράτος που έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σχετικά με:

- α την υπογραφή,
- β την κατάθεση πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,
- γ την ημερομηνία θέσης της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ σύμφωνα με το Άρθρο 27, παραγράφους 3 και 4, το Άρθρο 28, παράγραφο 2 και το Άρθρο 29, παράγραφο 2,
- δ τις τροποποιήσεις που υιοθετούνται σύμφωνα με το Άρθρο 26 και την ημερομηνία που αυτές τίθενται σε ισχύ,
- ε τις επιφυλάξεις και την απόσυρση των επιφυλάξεων σύμφωνα με το Άρθρο 30,
- στ τις καταγγελίες σύμφωνα με το Άρθρο 31,
- ζ κάθε άλλη πράξη, δήλωση, ειδοποίηση ή ανακοίνωση που σχετίζεται με την παρούσα Σύμβαση.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφωντες, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση.

Έγινε στη Λευκωσία, σήμερα 19 Μαΐου 2017, στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα, με αμφότερα τα κείμενα της αυτής γνησιότητας, σε ένα ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του

Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε ένα Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτιση της παρούσας Σύμβασης και σε οποιοδήποτε Κράτος έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.

Επικυρωμένο γνήσιο αντίγραφο εκ του μοναδικού πρωτοτύπου εγγράφου, στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα, το οποίο βρίσκεται κατατεθειμένο στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στρασβούργο, 11 Ιουλίου 2017

Ο Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου

(Νομικός Σύμβουλος) του Συμβουλίου της Ευρώπης

(υπογραφή) Jörg POLAKIEWICZ

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο πρωτότυπο στην αγγλική

Αθήνα, 02/05/2019

Μεταφράστηκε από: Έλενα Ασημάκη, Επίσημη Μεταφράστρια ΥΠΕΞ

Άρθρο δεύτερο
Διατάξεις εφαρμογής -
Ευθύνη νομικών προσώπων

Μετά το άρθρο 70 του ν. 3028/2002 (Α' 153) προστίθεται νέο άρθρο 70Α, ως εξής:

«Άρθρο 70Α
Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Αν κάποιος από τα εγκλήματα των άρθρων 53 έως 67 τελείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησης τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

β) Οριστική ή προσωρινή, για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως δύο (2) έτη, ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

γ) Απαγόρευση διαζευκτικά της άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή της εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου, για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως δύο (2) έτη.

δ) Οριστικός ή προσωρινός, για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως δύο (2) έτη, αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις και διαφημίσεις του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο της περ. α' επιβάλλεται πάντοτε και ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 53 έως 67 προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

β) Οι προβλεπόμενες στις περ. β', γ' και δ' της παρ. 1 κυρώσεις για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) Η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης, β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του προκύψαντος οφέλους, ε) οι ζημιές τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα, στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης, ζ) η υποτροπή του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.

4. Καμία κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νομίμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας για παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Για τη διαπίστωση της τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.

5. Η εφαρμογή των παρ. 1 έως 4 είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

6. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται περαιτέρω ο τρόπος, τα όργανα, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων των προηγούμενων παραγράφων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή οντότητας, σύμφωνα με την έννοια των παρ. 1 και 2 και του αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Σε περίπτωση καταδίκης φυσικού προσώπου για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, το δικαστήριο μπορεί αντίστοιχα να διατάξει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.»

**Άρθρο τρίτο
Ισχύς**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 27 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ